

Klokken tav et sted omme bag bakken med de høje graner. Men hvor stod hunden? Avancering mellem bjergfyv og egekrat var ikke det nemmeste i denne verden. Så fik vi øje på hunden. Det gule halsbånd afslørede den lige ved en vindfælde. Vi var på hver sin side af den, og nu holdt sneppen heller ikke længere. En klapren af vinger, hidsig acceleration mellem brune stammer og så en "skrue" op mellem kronerne på et par næsten udgåede bjergfyv.

Det første skud var forbi, men det næste efterlod nogle brune fjer i svag vinddrift der afslørede at det var en træffer. "Apport!"... Hunden var borte som et lyn. Det varede lidt, men så hørte vi lyden af klokken blive kraftigere. Øjeblikket efter sad den foran os med dagens første sneppe. Det var et af landets bedste sneppeterræner, klitplantagerne i Thy. Vi var tre mand der i selskab med fire gor-don settere ikke skulle lave andet hele dagen end at skyde snepper for stående hund.

Efterårsvejret, storm, rusk og regn hører uvægerligt sammen med snepperne. Sneppen, eller skov-sneppen som er dens helt rigtige navn, flyver hvert efterår fra de skandinaviske ynglesteder til lidt varmere himmelstrøg. Når vintervejret begynder at sætte ind i Norge, Sverige og Finland sætter det skub i trækket, og Danmark er en udmærket mellemstation på flyveruten. Det betyder rent faktisk at vi normalt har snepper i skove og plantager fra slutningen af oktober til vinteren sætter ind. Ikke i konstant mængde for nogle dage er der kun en enkelt, andre dage vrimler

plantagen med dem. Der er sneppefald.

Hvad er det som giver disse store koncentrationer af denne fascinerende vadefugl. For det første skal der være godt gang i trækket så mange fugle befinder sig i luften over Danmark hen på natten. Går vejret så pludselig om i rusk og tåge, får det ofte snepperne til at kaste sig, og man kan komme ud og opleve eventyret, novembers trylleri.

Jeg kender en sjællænder der et par gange hvert efterår smider alt hvad han har i hænderne, aflyser alle aftaler og med bøsse og hunde kører til Vestjylland for dette ene sneppejagt med stående hund. Det er ikke så underligt for han har en gang i sin ungdom oplevet mere end 500 snepper i luften på en enkelt dags jagt; men mindre kan også gøre det. Har man haft et halvt hundrede oppe at flyve, har man haft en af de store dage.

Sneppejagt er intens naturoplevelse. Det er en jagt hvor følelserne får frit løb og hvor "galskaben" koger lige under huden. Det er så medrivende, så krævende, så spændende og så vanskeligt at man ikke kan undgå at blive grebet og komme til at sætte denne jagt meget højt.

Der er næppe nogen anden fugl der som skovsneppen i den grad falder sammen med omgivelserne. Man kan være heldig at få øje på den lige foran hunden. Ja rent bogstaveligt få øje på den, for det er de store øjne som røber den. Flugten er uberegnelig. Snart flakser den ud og ind mellem stammerne, og her er den

Snepper i plantagen

svær at få hold på. Men vent. Det er som om den står stille i luften et kort øjeblik når den kommer oven ud af trækronerne. Til andre tider kommer den glidende tyst og ugleagtig. Sneppen er en skovtroll. Pans budbringer om man vil eller måske selvste Dianas spejder. Vrøvl vil nogle sige, men har man ikke denne viden og tager denne dimension med på jagten, så får man ikke oplevelsen af at denne jagt er noget særligt. Man oplever ikke tryllet mellem stammerne, for der trylles og troldes i novemberplantagen. Her er tykninger så sorte at man føler sig en smule beklemt. Her er gamle træer med krogede grene, fulde af lav der rækker deres "arme" ud efter jæger og hund. Om morgenen står disen mellem træerne, og elverpigerne løber leende bort mellem stammerne når solen sender et bundt stråler ned mellem dem.

Om det er derfor sneppen skal bæres i benene, ved man ikke. Men fakta er at den som den eneste fugl skal bæres og hænges i stængerne.

Andre er gennem tiderne blevet grebet af tryllet og har i litteraturen været med til yderligere mystifisering af sneppen. Mest kendt er måske Martin A. Hansens "Løgneren". Her er læreren og jægeren Johannes Vig besat af sneppen og hans forhold til gårdmandskonen, Rigmor synes at være afhængig af et godt udfald af sneppejagten. "Når sneppen kommer," siger han flere gange for ham ensbetydende med forårssneppen som den gang måtte skydes en hel uge ind i april.

Man kan godt forstå Johannes. Vig. Prøv at se en nyskudt sneppe på lysegrøn rensdyrlav. Prøv forsigtigt at tage den i hænderne og stryg den over de brune fjer. Intet er smukkere. Fold vingerne ud og find ud af om der er en ung eller gammel fugl. Svingfjerspidserne på unge fugle har flossede kanter mod de gamle fugles helrandede.

Det vil være forkert at påstå at jagten ikke er for specialister; men det skal i samme åndedrag tilføjes at den naturligvis kan drives af enhver der har egnet terræn og den rigtige hund. Til jagt i al almindelighed kan de fleste hunde anvendes, og udbyttet står så som regel i forhold til hundens evner og dressur. Sådan er det ikke med sneppejagt. Her er det alt eller intet. Når der jages snepper, skal den kun koncentrere sig om dette. Det kan ikke nytte noget den bruger tid og kræfter på at finde hare og råvildt endsige forfølge det. Det vil helt ødelægge jagten, og

man vil ødelægge alt for meget i forhold til de øvrige vildtarter i plantagen, for skal man have noget ud af sin sneppe-jagt, skal den drives hver gang det ser ud til sneppefald.

En snepphund skal arbejde med stor intensitet. Den skal være udholdende, for det er krævende at jage i de store plantager. Den skal holde god kontakt til sin herre, for vi skal ikke lede for længe når sneppeklokken bliver tavs. Men den skal også være meget selvstændig. Det kan ikke nytte den blot bliver stående hvor den først fik kontakt med fuglen. Snepper har det med at løbe, og her må hun-den følge med lige netop så forsigtigt at den ikke støder fuglen op og lige netop så hurtigt at den til sidst kan få sneppen til at trykke.

Derfor er det kun de allerbedste hunde der kan anvendes til sneppejagt. Til gengæld er det en oplevelse at komme med en virkelig snepphund.

Vi havde gode hunde med. De kunne deres kram, men Fie overstrålede de øvrige. Hun var sneppe-specialist. Hun jagtede utrætteligt time efter time, kontaktede og søgte ud. Hun fandt gang på gang fugl og holdt standen til vi kom frem. Og faldt der en sneppe, apporterede hun prompte. Hun hørte hjemme her. Hun var en del af denne plantage hvor kultur er trængt i baggrunden til fordel for na-tur. Hun var en del af solen, støvregnen og farverne. Hun var en del af klitterne, bakke op og bakke ned. Hun var et med de væltede træer, de ranke ædelgraner og egekrattet med de mosbegrøede gre-ne. Her hører sneppen hjemme, og her var Fie i sit es. Men det manglede bare andet, for hendes ejer skød også over 50 snepper for hende i hendes allerførste jagtsæson.

Hun søgte ivrigt mellem fyrretræerne. Ned i lavningen, ind i sitkaerne. Klokken holdt os hele tiden orienteret om hvor hun var henne. Der var fart på. Hun kendte næsten hvert et træ, hver en grøft. Hun kendte alle de gode sneppsteder og vidste lige hvordan hun skulle angribe dem.

Klokken var blevet tavs. Vi hørte den sidst et stykke inde til venstre. Vi bevægede os i den formodede retning, med øjnene åbne til alle sider. Der stod Fie. Stram, næsten hypnotiseret mellem birke-risene. Vi prøvede at placere os sådan at vi kunne komme til at skyde, og så kommanderedes der: "Avance!". Hun røg frem. Skovbunden blev levende. Den langnæbbede brune vadefugl flaksede i et vanvittigt tempo hid og did, og jeg skød to bragende forbriere. Men min vært hentede den. Han var som hunden specialist. Han skøder snepper lige så let som vi andre plukkede nødder. Kort efter sad Fie foran ham og afleverede. Vi fortsatte. Der sprang et stykke råvildt. Fie vendte lige hovedet, men fortsatte så søget. Sådan skal en snepphund være.

Hvor november ellers præges af selskabsjagterne kan det være helt vederkvægende at blive sluppet fri med hunden efter snepper. For det er vel ingen hemmelighed at sneppejagt ikke er selskabsjagt, men arbejdsjagt der kræver sin indsats af mand og hund i plantagen uanset hvordan vejret er

En sneppejæger sagde engang til mig: "Man skal nok være en smule afsindig for at være rigtig sneppejæger." Jeg har siden tænkt meget over det og kommet til det resultat at manden har ret. Sneppejagt kan ikke planlægges. Man må tage chancen når den er der. Man må være forberedt på mange timers knoklen af sted efter hunden. Man bliver rød i kinderne af anstrengelse, ophidselse og spænding. Det er dage hvor mand og hund giver sig hen til den fuldkomne jagtnydelse og hvor hunden kommer så tæt på sin oprindelse og oprindelige levevis som det over hovedet er muligt.

Der er dage, hvor man ville give en formue for ekstra patroner og bliver rasende på sig selv fordi der skydes forbi igen og igen. Og så er der dage hvor man får et helt pænt bundt fugle med.

Det er om at få begyndt rigtigt. Forbi til de tre første fugle, og man er forhekset resten af dagen. Det sociale samvær er henlagt til frokostpausen omkring de medbragte klemmer. Det giver både mand og hund et velfortjent hvil.

Vi jagede igen efter middag. Snepper var her nok af, men kun få kom på skud. Pan og Diana spiller os et pus. Det var kun blevet til forbriere for mit vedkommende. Det ville ikke lykkes.

Skyggerne blev lange, dagene er korte, og jeg havde faktisk opgivet at få en fugl. Hundene troede heller ikke længere på det. Ved et lille åbent selvsået krat med birk og el prøvede vi en sidste gang, og det forunderlige skete. Min hund tog fært, blev lav i forbenene og stod så pludselig ved et par små birketræer. Med et var trætheden borte, koncentrationen var igen i top og da

hunden øjeblikket senere rejste sneppen, fulgte jeg med. Bang... som den største selvfølgelighed i Verden faldt den stendød til jorden.

Himlen var begyndt at rødme da hunden bragte mig min sneppe. Der var tyst og stille i plantagen, tungen fyldte meget i munden, og øjnene blev en smule fugtige da jeg holdt den brune fugl i hånden. Det var sliddet værd.. Jeg havde oplevet plantagen trylle, og jeg følte at jeg var kommet i tæt kontakt fortiden og næsten kunne fornemme plantagens sjæl. Det var den ægte vare. Til den findes ingen surrogater.

